

КООРДИНАЦІЯ ДІЙ СУБ'ЄКТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Система суб'єктів кримінологічного забезпечення економічної безпеки України містить у собі широке коло суб'єктів різної відомчої приналежності та правового статусу, дії яких підлягають обов'язковій координації. Слід мати на увазі, що остання є об'єктивною категорією. Вона присутня в тій чи іншій формі в усіх сферах державного, господарського та громадського життя. Вона складається або у зв'язку з об'єктивною необхідністю, або шляхом нормативного встановлення її організаційних форм. У житті завжди виникають відносини, які породжують необхідність координації діяльності їх учасників, але й тоді, коли координація здійснюється її учасниками самостійно, визначається організатор координації діяльності всіх інших учасників. При цьому кожен орган залишається в цій системі координації самостійним, рівним за статусом у координаційному процесі з іншими його учасниками. Координаційні рішення ухвалюються лише за наявності спільної згоди всіх учасників координації, а реалізуються шляхом видання відповідних розпорядничих документів органами, які беруть участь у координації.

Таким чином, координація як система відносин – це постійно існуюча об'єктивна категорія, необхідна як умова й регулятор багатьох державних і суспільних відносин. Суть координації полягає в постійному виробленні єдиних правил поведінки всіх учасників процесів, розробці погоджених дій і процедур, що забезпечують єдність у діяльності (1, с. 81-83).

Координація як форма управління повинна сприяти забезпеченню цілеспрямованості й ефективності заходів протидії економічній злочинності, вибору єдиного підходу до вирішення різнопланових організаційних і процесуальних питань, усуненню дублювання в діяльності правоохоронних органів, створенню можливості об'єднання зусиль із метою досягнення високої результативності шляхом найменших затрат і підвищенню гарантій законності під час здійснення запобіжних заходів та іміджу правоохоронців у суспільстві.

Координацію дій суб'єктів кримінологічного забезпечення економічної безпеки як організаційно-правову категорію слід будувати на принципах законності, процесуальної самостійності й відповідальності, узгодженості дій та активного використання власного та світового досвіду у зазначеній сфері державного управління. Об'єднуючою ланкою дій правоохоронних органів повинна стати законодавчо визначена організаційна система управління як органічна єдність управлінського механізму й організаційної структури, яка зобов'язуватиме керівників правоохоронних органів із державних позицій оцінювати ситуацію щодо стану криміналізації суб'єктів економічної діяльності, визначати суть нових проблем і способи їх вирішення у координації з іншими правоохоронними органами (2, с. 33).

Суть координації полягає в постійному виробленні єдиних правил поведінки всіх учасників процесів, розробці погоджених дій і процедур, що забезпечують єдність у діяльності. У вузькому розумінні головна мета координації запобігання економічній злочинності – це сприяння функціонуванню відповідної системи, практиці спільних, узгоджених дій різноманітних суб'єктів у межах наданих повноважень. Це поняття, на відміну від попереднього, передбачає суто управлінський аспект діяльності з координації запобігання економічній злочинності на різних рівнях (3, с. 122).

З огляду на це, зазначимо, що перший рівень координаційних дій суб'єктів кримінологічного забезпечення економічної безпеки України забезпечується координацією в межах взаємоузгоджених дій органів державної влади й управління, а також органів місцевого самоврядування. У цілому координація дій суб'єктів кримінологічного забезпечення економічної безпеки України на цьому рівні забезпечується шляхом створення парламентських, президентських чи урядових консультативних і координаційних структур, які виробляють рекомендації для Верховної Ради України, Президента України й Кабінету Міністрів України, або на організацію координації уповноважується відповідний спеціальний орган, функції якого є організаційними (1, с. 82).

Другий рівень координаційних дій суб'єктів кримінологічного забезпечення економічної безпеки України забезпечується координацією в межах взаємоузгоджених дій правоохоронних органів і судів, а також спеціалізованих громадських організацій. Відповідно, третій рівень займається координацією в межах взаємоузгоджених дій закладів освіти, культури, охорони здоров'я, соціальної допомоги, адміністрації підприємств, установ, організацій тощо.

Значення координації дій правоохоронних та інших органів полягає в тому, що вона дозволяє об'єднати зусилля у справі запобігання будь-якому виду злочинності, і на цій основі вдається швидше досягати більших результатів із меншою витратою зусиль. Така координація допомагає створити спільний фронт боротьби зі злочинністю й окремими злочинами, що, безсумнівно, є обов'язковою умовою успіху.

Список бібліографічних посилань:

1. Бандурка А. М., Литвинов О. М. Стратегія і тактика протидії злочинності: монографія. Харків: НікаНова, 2012. С. 318.

2. Білоус В. Т. Координація управління правоохоронними органами України по боротьбі з економічною злочинністю (адміністративно-правовий аспект): дис. д-ра юрид. наук: 12. 00. 07. Харків, 2004. С. 449.

3. Черней В. В. Координація діяльності правоохоронних органів щодо запобігання злочинним посяганням на небанківські фінансові установи в Україні. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2013. № 1. С. 121-127.